

NAPOLEON BONAPARTE

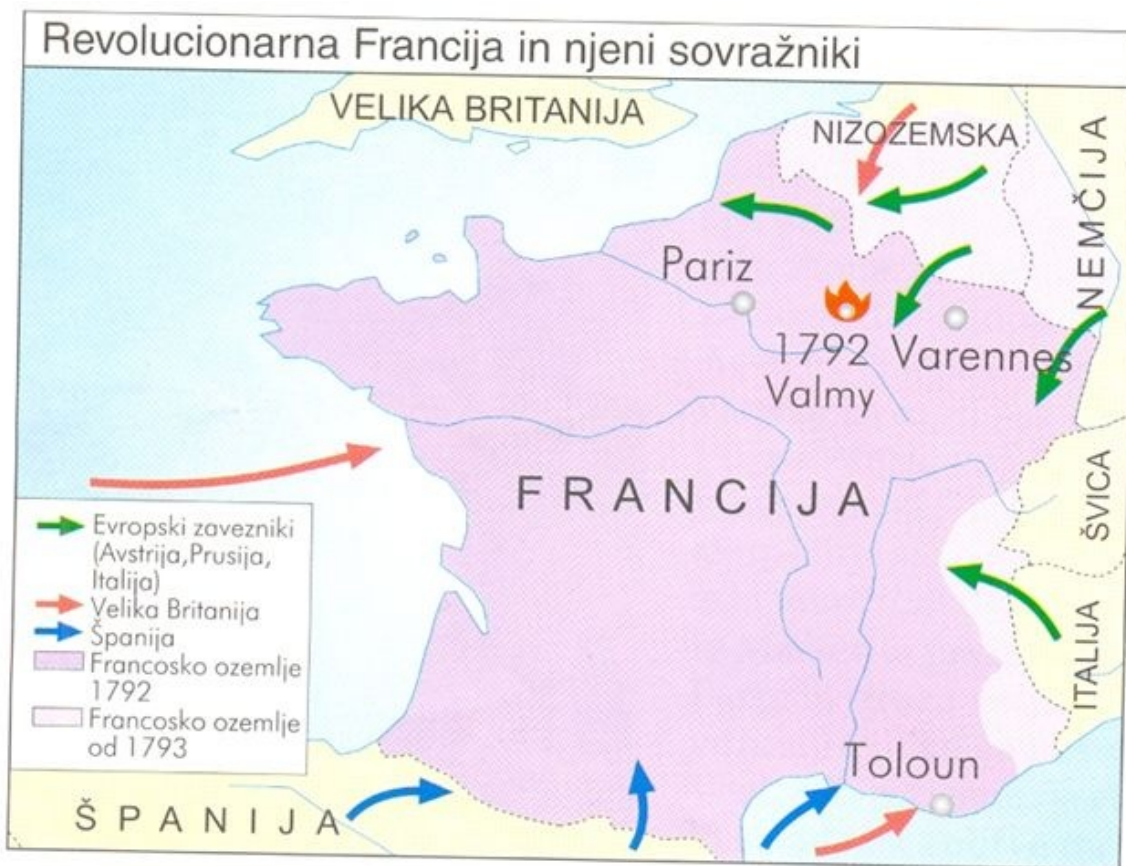

MLADOST

Zgodnje življenje

Napoleon Bonaparte se je rodil 15. avgusta leta 1769 v Ajjaciu na Korziki. Ker je izhajal iz družine nižjih plemičev je bil deležen boljšega šolanja, kot je bilo značilno za takratne otroke Korzičanov. Izobraževal se je v vojaških šolah na francoski celini, kjer so se sošolci iz njega, zaradi nizke rasti, korziškega naglasa in nižjega družbenega statusa, nenehno norčevali ter ga poimenovali »Mali desetar«, kar je Napoleona še bolj vzpodbudilo k učenju. Zaradi odličnih matematičnih sposobnosti, poznavanja zgodovine in geografije so profesorji menili, da mu je usojeno postati mornar, a se je mladi Napoleon bolj kot za mornarico navduševal nad topništvom in se izšolal za topniškega častnika.

Poslušaj MARSEJEZO in ugotovi, zakaj so Francozi uspešno obranili svojo republiko?

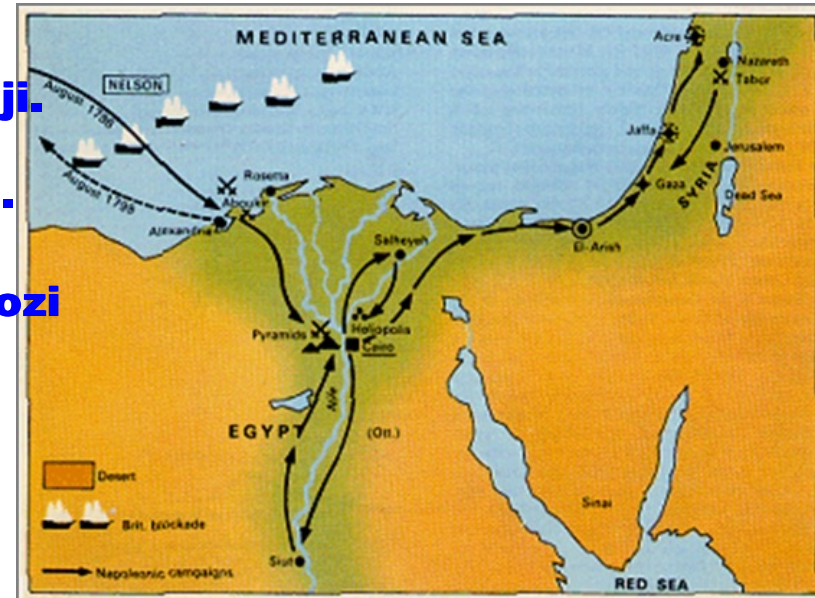
NAPREDOVANJE V VOJSKI V ČASU REVOLUCIJE

Napoleon se izkaže v vojnah za obrambo revolucije, kasneje pa v osvajalnih vojnah v severni Italiji.

Vlada mu je podelila čin generala.

Njegova priljubljenost med Francozi vedno bolj narašča.

Edini neuspeh v tem obdobju je vojaški pohod v Egipt in Sirijo.

Napoleon pred Sfingo

Francosko mornarico je v bitki pri Abukirju porazil angleški admiral Nelson.

Kamen iz Rossete

Jean Francois Champollion

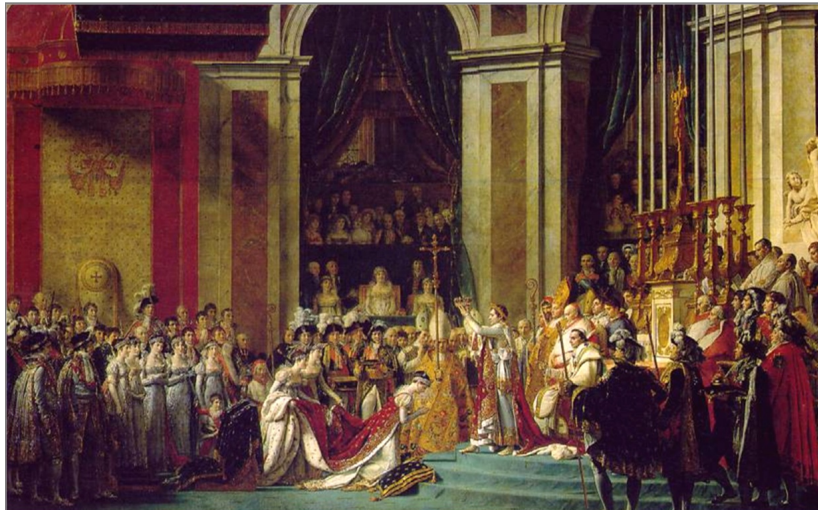
PRIHOD NA OBLAST IN VLADAVINA

Leta 1799 se je z mirnim državnim udarom povzpел na oblast in se leta 1804 okronal za prvega francoskega cesarja. Njegova avtoriteta je izhajala iz njegove popularnosti med ljudstvom. Vladal je kot razsvetljeni absolutist in državo nadziral s pomočjo policijskega aparata in vojske. Kljub neizmernim uspehom, ki jih je dosegal na bojiščih pa so ga prav nenehne bitke privedle do propada.

Napoleona podpre predvsem vojska in bogato meščanstvo (buržuazija).

Preberi besedilo v učbeniku (str. 91-92) in ugotovi, zakaj buržuazija podpre Napoleona?

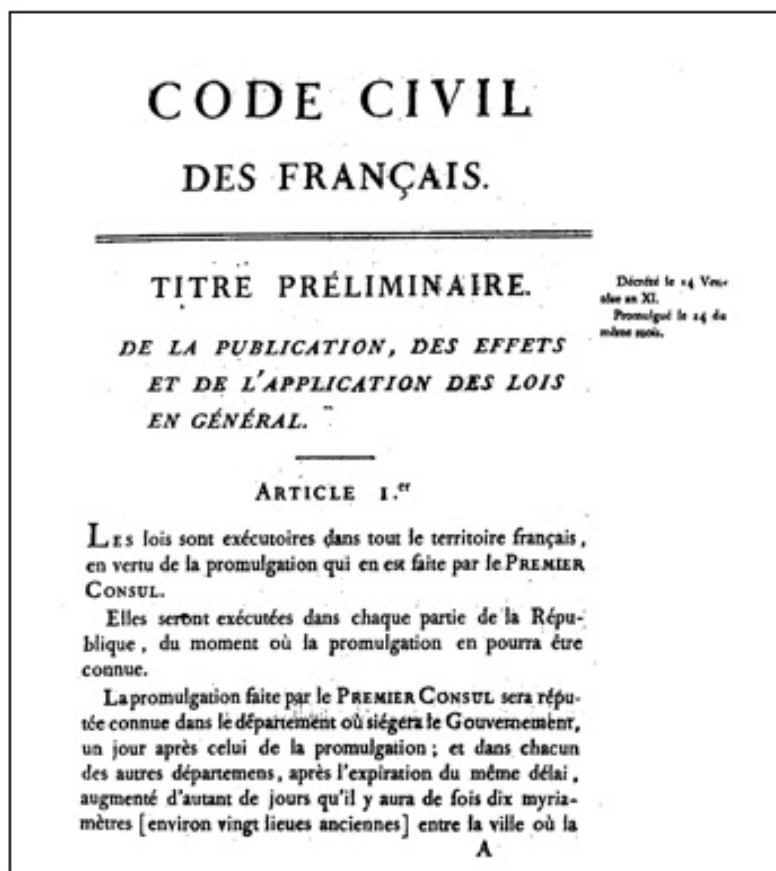
Napoleon se razglasi in okrona za cesarja Francije

Napoleon je iz papeževih rok sam vzel krono in si jo posadil na glavo s čimer je želel poudariti svojo prevlado nad Cerkvijo in papežem.

Napoleon je državo vodil sam, vendar je **FRANCOSKO CESARSTVO TEMELJILO NA NAČELIH FRANCOSKE REVOLUCIJE.**

Na podlagi načel francoske revolucije je Napoleon leta 1804 uvedel **obči civilni zakonik** (*Code civil des Français*). Sestavlja ga 2251 členov, ki prepovedujejo z rojstvom pridobljene privilegije ter dajejo prednost človekovim pravicam in svoboščinam, kot so enakost državljanov pred zakonom, svoboda posameznika, svoboda lastnine, svoboda dela, svoboda vesti, svoboda religije itn. Istočasno je z zakonikom potrdil delitev Cerkev od države, uvedel niz davčnih reform, prenovo šolskega sistema, ženskam odvzel nekatere pravice, ki so jih pridobile med revolucijo ter ponovno uvedel trgovino z sužnji v francoskih kolonijah, ki je bila med revolucijo ukinjena.

Napoleonov zakonik, ki še danes velja za temelj francoskega prava je v veliki meri vplival tudi na razvoj zakonodaje številnih drugih evropskih držav. V slovenskih deželah je bil v uporabi v času Ilirskih provinc od leta 1809 do leta 1813.

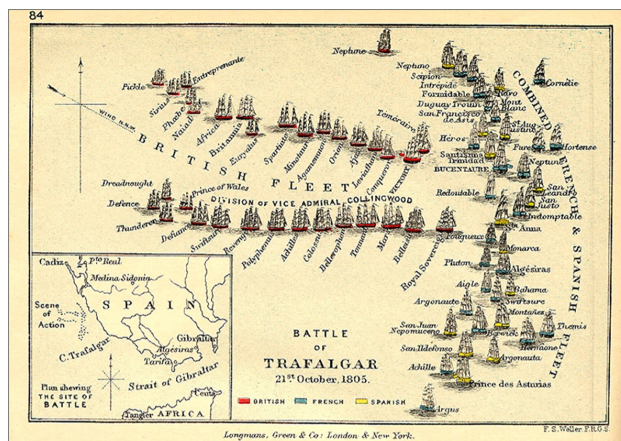
Katera načela (zakoni) so zapisani v duhu razsvetljenstva in francoske revolucije?

NAPOLEON SI PODJARI EVROPO

Leta 1805 je od evropskih velesil edina neporažena država Velika Britanija.

Angleži zmagajo v pomorski bitki pri Trafalgarju in Napoleonu preprečijo načrte za izkrcanje čet v Angliji.

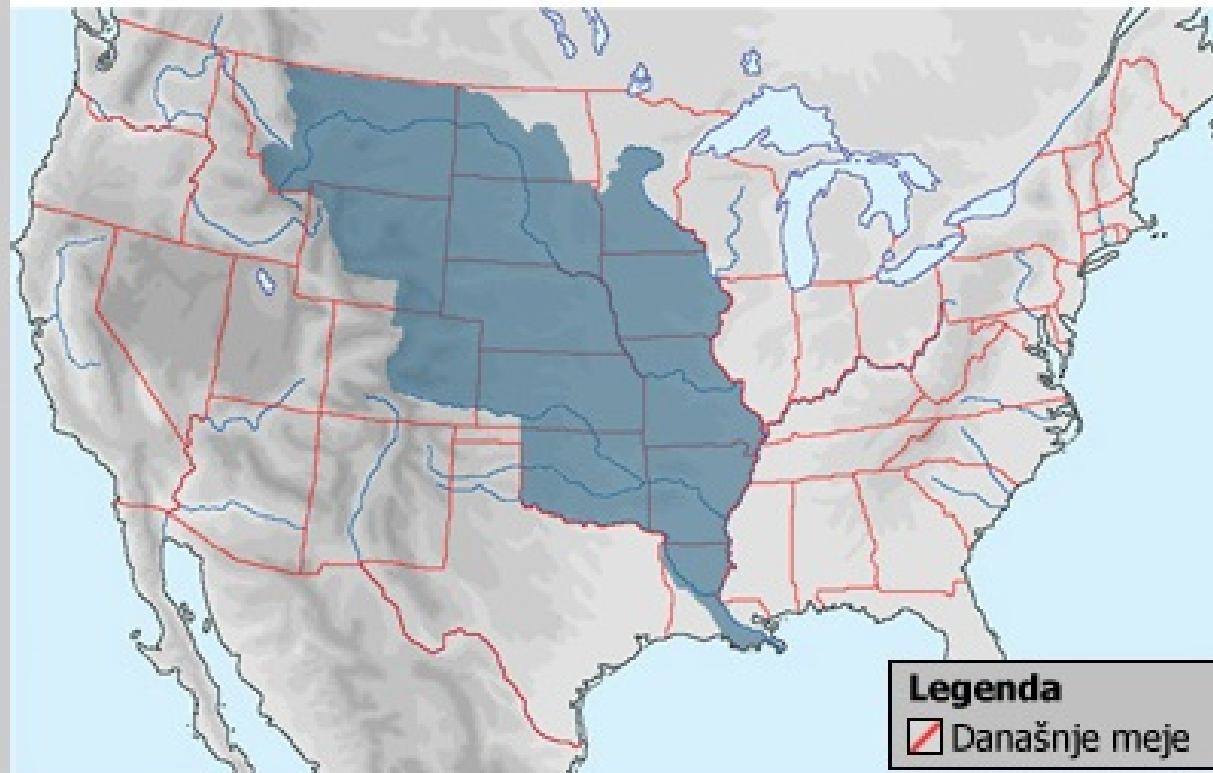
Napoleon se odloči, da bo uničil Anglijo z celinsko zaporo (glej učb. str. 94).

V pomorski bitki v bližini španskega Cadiza je britanska mornarica porazila združeno francosko in špansko ladjevje ter Napoleonu preprežala načrte za izkrcanje svojih čet v Angliji. Posledično se je Napoleon odločil za izolacijo Anglije z uvedbo carinske zapore.

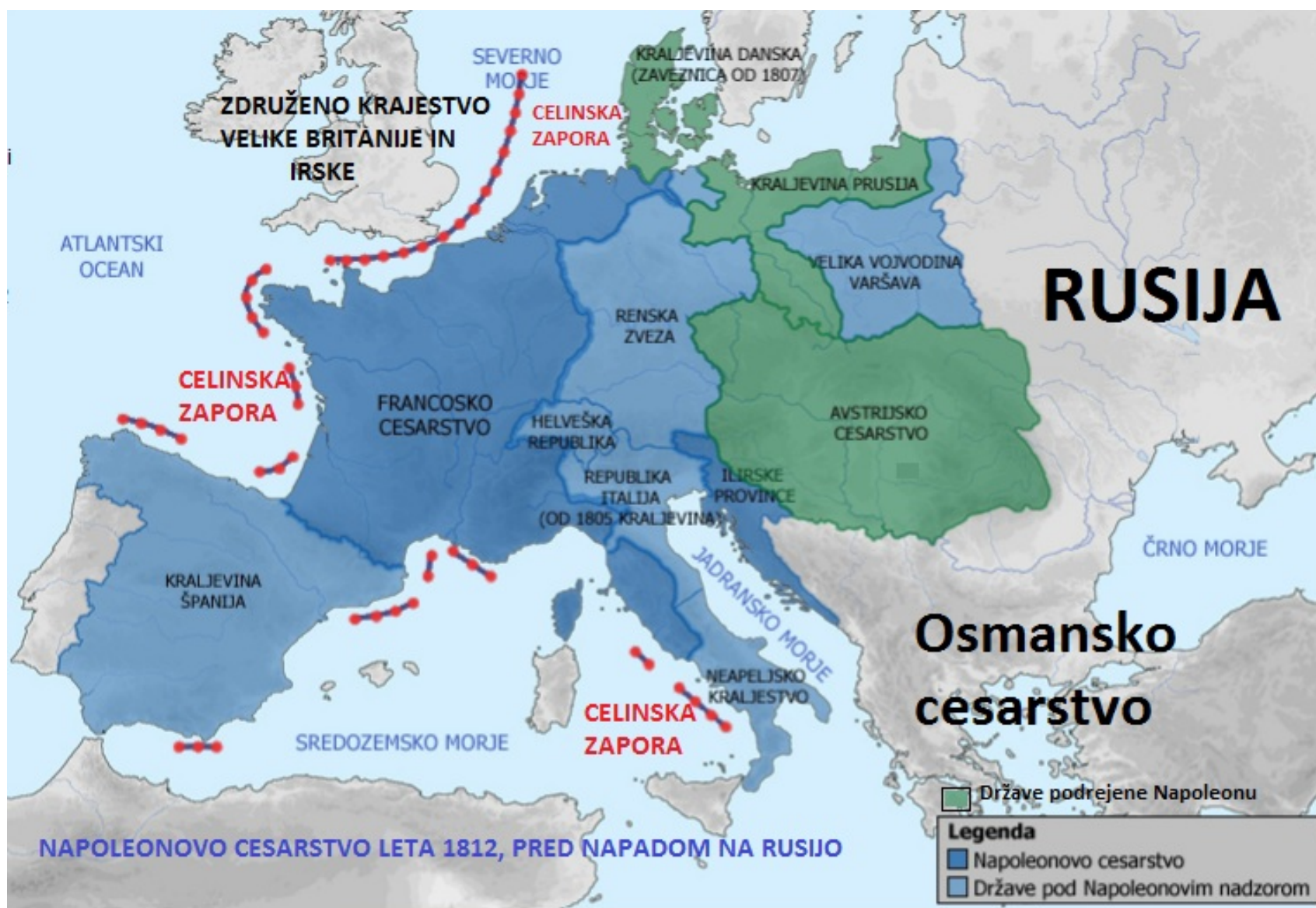

Napoleon je denar za svoje obsežne vojaške projekte zbiral tudi tud tako, da je prodajal francoska kolonialna ozemlja. Tako je leta 1803 za 15 milijonov ameriških dolarjev prodal francosko kolonijo Louisiano v Severni Ameriki ZDA. Američani so si denar za nakup obsežnega ozemlja (2.147.000 km²) med New Orleansom, reko Misisipi in kanadsko mejo sposodili od britanskih in nizozemskih bankirjev, Napoleon pa je na ta način zbral potrebna sredstva za nove vojaške projekte v prvi vrsti za načrtovan napad na Anglijo.

Prodaja Louisiane

Sveto rimsko cesarstvo propade leta 1806, Napoleon ustanovi Rensko zvezo (brez Avstrije in Prusije).

NAPOLEONOV POHOD PROTI RUSIJI (učb. str. 94).

Od 600 000 vojakov, ki so se udeležili pohoda, se jih je vrnilo le nekaj tisoč.

V "bitki narodov" pri Leipzigu leta 1813 je Napoleon premagan.

Leta 1813 so se Avstrija, Prusija, Rusija, Švedska in Anglija povezale v novo koalicijo proti Franciji in v bitki pri Leipzigu premagale Napoleonovo vojsko.

Zgodovinarji ocenjujejo, da je v obdobju Napoleonovih vojn v Evropi življenje izgubilo okoli 3 milijone vojakov ter med 1 in 3 milijone civilnega prebivalstva.

Leta 1814 vojska koalicije zasede Pariz in Napoleona prisili k odstopu. Izženejo ga na otok Elba, kralj Francije je postal Ludvik XVIII., brat Ludvika XVI.

Ludvik XVIII. (1755 - 1824)

Kratka, 100 dnevna, vrnitev na oblast in dokončen padec

Dokončni poraz doživi Napoleon v bitki pri Waterlooju leta 1815. Zopet je bil prisiljen odstopiti z oblasti. Tokrat so ga izgnalio na otok Sveta Helena, kjer je kmalu umrl.

Preberi besedilo v učbeniku na strani 94 in ugotovi, katera Napoleonova dejanja so bila po mnenju zgodvinarjev njegove usodne napake.